Variant 1: “Uitvoeren doen we gewoon...”

A. Koers en Rol

Koers
Wij zorgen voor een gezond watersysteem waarin veilig wonen, werken en recreëren mogelijk is en richten ons daarbij op het in stand houden van onze keringen. Het voorzieningenniveau is gebaseerd op de huidige inrichting en het huidige beheer van ons watersysteem.

Rol
Wij stellen kaders op voor een goed functioneren van ons watersysteem en bescherming van onze keringen. Wij bieden derden de gelegenheid kennis te ontwikkelen, maar ondernemen hierbij zelf geen initiatieven. We zijn volgend aan landelijke en regionale wet- en regelgeving wat betreft duurzaamheid, waterkwaliteit, biodiversiteit, energiebesparing en -opwekking en CO2-reductie.

B. Kenmerken vier programma’s

1. **Waterveiligheid**
   Wij temporiseren het tempo van het hoogwaterbeschermingsprogramma, streven naar een kwaliteit van dijken conform de landelijke ontwerpmethodiek en ronden die in 2050 af. Dit doen we om beter te kunnen anticiperen op nieuwe, goedkopere technieken, wat ook wellicht kan leiden tot kleinere versterkingsopgaves. Daarnaast hanteren we het “nee, tenzij” beleid voor initiatieven van derden op en rond onze waterkeringen.

2. **Watersysteem**
   Voor onze waterkwantiteitstaken handhaven we onze huidige werkwijze in het oppervlakte-watersysteem, zowel in het landelijke als in het stedelijke gebied. Bij een veranderend klimaat betekent dit dat wateroverlast en watertekorten steeds vaker geaccepteerd moeten worden. Aangezien we beperkt investeren in het watersysteem zal het grondgebruik aangepast moeten worden. We zetten daarnaast in op een minimaal grondwatermeetnet.
   Rond het proces van maaiveldaling volgen we als waterschap de ontwikkelingen, het waterbeheer blijft afgestemd op de functies in het gebied. Ten aanzien van de waterkwaliteit concentreren we ons op het hoofdwatersysteem (KRW) en stellen we geen doelen op voor de waterkwaliteit in de overige wateren. We volgen het generiek landelijk emissiebeleid. De KRW-opgave wordt in het WOM-programma opgenomen waarbij een integrale aanpak alleen wordt gevolgd als dit financiële of organisatorische voordelen oplevert.

3. **Waterketen**
   Wij blijven ons inzetten voor efficiënte zuiveringsprocessen, maar stellen onze ambities naar beneden bij ten aanzien van de waterkwaliteit. We doen geen optimalisaties voor emissiereductie en leveren vanuit onze zuiveringsprocessen geen bijdrage aan het realiseren van de KRW doelen. De totale nutriëntenemissie vanuit onze RWZI’s neemt toe.
   We zetten niet in op samenwerking in de waterketen met gemeenten en bedrijven. We investeren in uitbreidingen van RWZI’s waar dat noodzakelijk is vanwege de toename van het aanbod van afvalwater. We accepteren dat de klanttevredenheid bij gemeenten en bedrijven afneemt.
   We investeren alleen in duurzaamheidsmaatregelen (energie, klimaat, circulair) waar dat leidt tot kostenbesparingen.

4. **Maatschappij en organisatie**
   We realiseren onze energiedoelstellingen met een vertraging en stimuleren initiatieven van particulieren en ondernemers waar de kosteneffectiviteit van te treffen maatregelen is bewezen.

Efficiëntere technieken die goed werken worden toegepast en voldaan wordt aan de bestaande vergunningen en wetgeving.
De klimaatakkoord afspraken worden niet vertaald naar organisatiedoelen.

C. Bestuurlijke aandachtspunten

1. **Wat gaan we anders doen?**
   We temporiseren de uitvoering van het HWBP en ronden de versterkingen voor 2050 af. We zijn terughoudend wat betreft initiatieven van inwoners en bedrijven die onze keringen willen gebruiken. Er is sprake van een terugtrekkende beweging van het waterschap. We zorgen voor een basis-voorzieningenniveau waarbij we uitgaan van het huidige klimaat, watersysteem, en generiek beleid, waarbij we inzetten op een klimaatbestendig grondgebruik. We accepteren daarbij wateroverlast en droogte binnen de geldende landelijke en regionale kaders.
   Wat betreft de zuiveringsprocessen gaan we niet inzetten over versterking van samenwerking in de waterketen met bedrijven en gemeenten en verbeteren van de waterkwaliteit.

2. **Hoe verhoudt zich dit tot ons coalitieakkoord?**
   Voor de programma watersysteem en waterketen doen we een stap terug ten aanzien van de ambities uit het coalitieakkoord.
   Wat betreft het programma Maatschappij en Organisatie zijn de ambities in deze variant veel lager dan het coalitieakkoord: klimaatakkoord, duurzaamheid, functiebediening, klimaatadaptatie.

3. **Wat betekent dit voor onze samenwerking en hoe sluit dit aan bij de verwachtingen van onze partners?**
   Wij volgen de ontwikkeling van kennis en innovaties en passen bewezen technieken toe in onze bedrijfsvoering. Waar dit leidt tot synergie en kostenvoordelen zoeken we samenwerking met mede-overheden en bedrijven. Waar dat nodig is informeren wij inwoners en bedrijven over ons werk.
   Deze variant sluit niet goed aan bij de verwachtingen van onze partners.
   Minimale samenwerking in de waterketen met gemeenten en bedrijven.

4. **Wat betekent deze koers voor onze houding naar inwoners en bedrijven?**
   We geven inwoners en bedrijven de gelegenheid mee te praten over de inrichting van ons gebied. Wij communiceren over de risico’s voor wateroverlast en droogte en de rol die het waterschap daarbij inneemt.

D. Doelen per programma

Doelen programma Waterveiligheid	
Onderwerp	**Doel**
Ambitieniveau HWBP	In 2050 voldoen alle primaire keringen aan de waterveiligheidsnorm.
Multifunctioneel gebruik dijken	In 2030 hanteren wij het “Nee, tenzij” beleid ten aanzien van initiatieven van derden voor multifunctioneel gebruik van onze waterkeringen
Ontwikkelen kennis en innovatie	We werken mee aan het ontwikkelen van kennis en innovaties als het ons niets kost.
Communicatie meerlaagsveiligheid	Het waterschap communiceert passief en minimaal over veiligheid.

Doelen programma Watersysteem	
Onderwerp	**Doel**
Voorzieningenniveau	Functies en grondgebruik uitgaande van het huidige watersysteem. Klimaatontwikkeling kan leiden tot minder functiebediening of aanpassingen in het grondgebruik.
Gewasbeschermingsmiddelen	We volgen het generiek landelijk emissiebeleid wat betreft waterkwaliteit.
Maaivelddaling inhoud	Geen doelstellingen voor vertragen maaivelddaling.
Maaivelddaling beleid	Rol in proces Veenweidetraject is volgend.
Grondwaterbeheer	Minimaal grondwatermeetnet, geen melding of registratieplicht voor grondwateronttrekkingen.
Ruimtelijke adaptatie stedelijk gebied	Handhaven bestaande oppervlaktewatersysteem in stedelijk gebied en geen extra inzet voor klimaatadaptatie.
Doelen overige wateren	Vastgesteld toetskader voor vergunningverlening. Huidige toestand voor overige wateren beperkt in beeld. Geen toetskader voor vergunningverlening en geen aandacht voor overig water.

Doelen programma Waterketen	
Onderwerp	**Doel**
Waterkwaliteit / KRW / nutriënten	Minder inzetten op het zuiveringsproces, waarbij we toename van emissies vanuit RWZI’s accepteren en vanuit RWZI’s geen bijdragen leveren aan realiseren van KRW-doelen.
Samenwerking met gemeenten	Niet inzetten op samenwerking met gemeenten om het aanbod van regenwater en rioolvreemdwater terug te dringen. Aanzienlijke investeringen in uitbreiding RWZI’s nodig.
Samenwerking met grote lozers	Inzetten op handhaving en uitfaseren maatwerkafspraken bedrijven, geen nieuwe verkenningen starten. Grote lozers gaan zelf zuiveren en aandeel afvalwater grote lozers neemt af. Toename overcapaciteit RWZI's. Verslechterde relatie met bedrijven. Mogelijk meer emissies N/P en minder verduurzaming.
Energieneutraal en klimaatneutraal	Geen extra maatregelen die leiden tot klimaatneutraal, alleen waar dit leidt tot kostenbesparingen.
Circulair uit afvalwater	Hergebruik en gebruik duurzame materialen slechts waar dat leidt tot kostenbesparingen.

Doelen programma Maatschappij en Organisatie	
Onderwerp	**Doel**
Energieneutraal	Streven naar energieneutraal in 2030 (in plaats van 2025) of schrappen doelstelling energieneutraal en elders duurzaam opgewekte energie inkopen.
Digitale transformatie	Efficiëntere werkinrichting zonder kwantitatieve doelen.
Circulair	Naast doelstellingen uit “Duurzaam doen” geen aanvullend beleid om te voldoen aan de afspraken uit het Klimaatakkoord (broeikasgasneutraal en circulariteit).
Klimaatneutraal	Naast doelstellingen uit “Duurzaam doen” geen aanvullend beleid om te voldoen aan de afspraken uit het Klimaatakkoord (broeikasgasneutraal en circulariteit).
Biodiversiteit	Geen nieuwe ad hoc initiatieven meer aangaan zoals het realiseren van vispassages buiten de KRW om.